

TEXTE ADOPTATE

P9_TA(2021)0366

Drepturile LGBTIQ în UE

Rezoluția Parlamentului European din 14 septembrie 2021 referitoare la drepturile persoanelor LGBTIQ în UE (2021/2679(RSP))

Parlamentul European,

- având în vedere Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE), în special articolele 2 și 3, precum și Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), în special articolele 8, 10, 18 și 21,
- având în vedere Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (Carta), în special articolele 7, 9, 21, 24 alineatul (2), 24 alineatul (3) și 45,
- având în vedere Convenția europeană a drepturilor omului, în special articolul 8 privind dreptul la respectarea vieții private și de familie și articolul 14 și Protocolul nr. 12 privind interzicerea discriminării,
- având în vedere Declarația universală a drepturilor omului,
- având în vedere Carta socială europeană semnată la Torino pe 18 octombrie 1961,
- având în vedere Convenția ONU cu privire la drepturile copilului (CDC),
- având în vedere Rezoluția 2239 (2018) a Adunării Parlamentare a Consiliului Europei (APCE) din 10 octombrie 2018 privind viața privată și de familie: realizarea egalității indiferent de orientarea sexuală¹,
- având în vedere Rezoluția 2048 (2015) a Adunării Parlamentare a Consiliului Europei (APCE) din 22 aprilie 2015 privind discriminarea față de persoanele transgen în Europa²,
- având în vedere Directiva 2004/38/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 29 aprilie 2004 privind dreptul la liberă circulație și ședere pe teritoriul statelor membre pentru cetățenii Uniunii și membrii familiilor acestora, de modificare a Regulamentului (CEE) nr. 1612/68 și de abrogare a Directivelor 64/221/CEE, 68/360/CEE, 72/194/CEE,

¹ Rezoluția 2239 (2018) APCE.

² Rezoluția 2048 (2015) APCE.

73/148/CEE, 75/34/CEE, 75/35/CEE, 90/364/CEE, 90/365/CEE și 93/96/CEE¹,

- având în vedere comunicarea Comisiei din 12 noiembrie 2020 intitulată „O Uniune a egalității: Strategia privind egalitatea pentru persoanele LGBTIQ 2020-2025” (COM(2020)0698),
- având în vedere Directiva 2000/78/CE a Consiliului din 27 noiembrie 2000 de creare a unui cadru general în favoarea egalității de tratament în ceea ce privește încadrarea în muncă și ocuparea forței de muncă²,
- având în vedere rezoluția sa din 11 martie 2021 referitoare la declararea UE ca zonă de libertate a persoanelor LGBTIQ³,
- având în vedere rezoluția sa din 18 decembrie 2019 referitoare la discriminarea publică și discursurile de incitare la ură împotriva persoanelor LGBTI, inclusiv zonele libere de LGBTI⁴,
- având în vedere rezoluția sa din 14 februarie 2019 referitoare la viitorul Listei de acțiuni LGBTI (2019-2024)⁵,
- având în vedere rezoluția sa din 17 septembrie 2020 referitoare la propunerea de decizie a Consiliului privind constatarea unui risc clar de încălcare gravă de către Republica Polonă a statului de drept⁶,
- având în vedere hotărârea Curții de Justiție a Uniunii Europene (CJUE) din 5 iunie 2018 în cauza Relu Adrian Coman și alții/Inspectoratul General pentru Imigrări și Ministerul Afacerilor Interne⁷ și din 23 aprilie 2020 în cauza NH/Associazione Avvocatura per i diritti LGBTI – Rete Lenford⁸, precum și Concluziile avocatei generale Kokott prezentate la 15 aprilie 2021 în cauza V.M.A./Stolichna Obsthina, Rayon „Pancharevo”⁹,
- având în vedere hotărârile *Maruko*, *Römer*, și *Hay* ale CJUE¹⁰ și hotărârea *Taddeucci & McCall* a Curții Europene a Drepturilor Omului (CEDO)¹¹,
- având în vedere articolul 227 alineatul (2) din Regulamentul său de procedură,

A. întrucât drepturile persoanelor LGBTIQ reprezintă drepturi ale omului;

B. întrucât Comisia pentru petiții a primit mai multe petiții care ridică semne de întrebare

¹ JO L 158, 30.4.2004, p. 77.

² JO L 303, 2.12.2000, p. 16.

³ Texte adoptate, P9_TA(2021)0089.

⁴ JO C 255, 29.6.2021, p. 7.

⁵ JO C 449, 23.12.2020, p. 146.

⁶ Texte adoptate, P9_TA(2020)0225.

⁷ Cauza C 673/16, Coman, EU:C:218:385.

⁸ Cauza C-507/18, NH, EU:C:2020:289.

⁹ Cauza C-490/20, V.M.A., EU:C:2021:296.

¹⁰ Cauza C-267/06, Maruko, EU:C:2008:179; Cauza C-147/08, Römer, EU:C:2011:286; Cauza C-267/12, Hay, EU:C:2013:823.

¹¹ CEDO Taddeucci și McCall v Italy, nr. 51361/09.

cu privire la discriminarea cu care se confruntă persoanele LGBTIQ în UE în general și, în special, cuplurile de același sex și familiile curcubeu;

- C. întrucât aceste petiții solicită, pe de o parte, ca familiilor curcubeu să li se garanteze aceleași drepturi familiale ca și familiilor formate din persoane de sex diferit și copiilor acestora în toate statele membre și, în special, dreptul la liberă circulație în cadrul UE și recunoașterea reciprocă a relației lor și a calității de părinte, și, pe de altă parte, să se ia măsuri împotriva Poloniei pentru încălcarea principiilor nediscriminării, egalității și libertății de exprimare, inclusiv în ceea ce privește „Cartele regionale ale drepturilor familiei” și rezoluțiile prin care municipalitățile și regiunile sunt declarate libere de „ideologia LGBTI” (așa-numitele „zone fără LGBTI”);
- D. întrucât, la 22 martie 2021, Comisia pentru petiții a organizat un atelier privind drepturile persoanelor LGBTI + în UE, în cadrul căruia a fost prezentat studiul comandat de Departamentul tematic pentru drepturile cetățenilor și afaceri constituționale al Parlamentului European în numele comisiei pe tema „Obstacole în calea liberei circulații a familiilor curcubeu în UE”;
- E. întrucât studiul menționat mai sus concluzionează că familiile curcubeu se confruntă în continuare cu obstacole majore în calea libertății lor de circulație în UE în 2021, cu consecințe negative pentru interesele copiilor lor, și că, prin exercitarea competenței UE în ceea ce privește libera circulație a cetățenilor UE și a membrilor familiilor acestora, instituțiile UE ar putea acționa pentru a elimina aceste obstacole; întrucât părinții transgen ale căror documente de identitate nu sunt recunoscute după trecerea frontierei pot pierde toate legăturile juridice cu copiii lor, afectând grav interesul superior al copiilor;
- F. întrucât articolul 21 din TFUE prevede că orice cetățean al Uniunii are dreptul de liberă circulație și de ședere pe teritoriul statelor membre;
- G. întrucât Uniunea Europeană trebuie să combată excluziunea socială și discriminarea;
- H. întrucât egalitatea de tratament și nediscriminarea sunt drepturi fundamentale consacrate în tratate și în Cartă, și ar trebui respectate pe deplin; întrucât egalitatea și protecția minorităților se numără printre valorile UE consacrate la articolul 2 din TUE, pe care UE le dezvoltă prin intermediul inițiativelor și acțiunilor din cadrul „Uniunii egalității”;
- I. întrucât, în septembrie 2020, Președinta Comisiei, von der Leyen, în discursul său privind starea Uniunii, a subliniat că „dacă cineva este părinte într-o țară, este părinte în fiecare țară”, făcând referire la necesitatea recunoașterii reciproce a relațiilor de familie în UE;
- J. întrucât toate statele membre și-au asumat, în temeiul dreptului internațional și al tratatelor UE, obligații și sarcini legate de respectarea, garantarea, protejarea și realizarea drepturilor fundamentale;
- K. întrucât, deși UE a înregistrat progrese în ceea ce privește căsătoria și uniunile civile, drepturile de adopție pentru persoanele LGBTIQ și protecția juridică împotriva discriminării, a discursurilor de incitare la ură și a infracțiunilor motivate de ură, s-au înregistrat, de asemenea, regrese, cum ar fi retorica ostilă a unor politicieni aleși, creșterea violenței homofobe și transfobe și proclamarea așa-numitelor „zone fără

LGBTI”;

- L. întrucât persoanele LGBTIQ continuă să sufere ca urmare a discriminării și violenței în Europa; întrucât harta Rainbow Europe din 2021, instrumentul anual de evaluare comparativă al ILGA-Europe, indică o stagnare generalizată și aproape completă a drepturilor omului în cazul persoanelor LGBTIQ, în special în ceea ce privește recunoașterea legislației privind familia în Europa, și întrucât în acest an nu a existat nicio schimbare juridică sau politică care să afecteze în mod pozitiv persoanele LGBTIQ;
- M. întrucât, într-un sondaj din 2019, Agenția pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene (FRA) a constatat că discriminarea pe motive de orientare sexuală, identitate de gen, exprimare de gen și caracteristici sexuale este în creștere în UE;
- N. întrucât persoanele LGBTIQ se confruntă în continuare cu discriminarea în unele state membre în ceea ce privește protecția socială, securitatea socială, asistența medicală, educația, precum și accesul la bunuri și alte servicii disponibile publicului și furnizarea acestora, inclusiv în ceea ce privește locuințele; întrucât procesul de adoptare a directivei orizontale privind nediscriminarea, care ar putea acoperi parțial această lacună în ceea ce privește protecția în alte domenii decât ocuparea forței de muncă, este blocat de către Consiliu de peste 10 ani;
- O. întrucât nu toate statele membre ale UE le oferă persoanelor LGBTIQ protecție juridică împotriva discriminării;
- P. întrucât nu există norme ale UE privind recunoașterea hotărârilor judecătorești privind filiația între statele membre și nicio dispoziție a UE care să vizeze soluționarea conflictelor în acest sens; întrucât unele state membre nu recunosc o căsătorie între persoane de același sex dintr-un alt stat membru în niciun alt scop al legislației naționale, cu excepția permisului de ședere; întrucât unele state membre care permit cuplurilor de același sex să se căsătorească par să nu fie dispuse să recunoască partenerii înregistrați de același sex din alte state membre; întrucât, în unele state membre, cuplurilor de același sex cu copii li se poate refuza recunoașterea juridică ca părinți comuni ai copiilor lor¹; întrucât părinților transgen li se refuză frecvent recunoașterea genului lor legal la trecerea frontierelor, ceea ce duce la nerecunoașterea de către autoritățile de frontieră a acestora ca părinți ai propriilor copii,
- 1. salută prima strategie privind egalitatea persoanelor LGBTIQ pentru perioada 2020-2025 elaborată vreodată și adoptată de Comisia Europeană la 12 noiembrie 2020 (COM(2020)0698), în cadrul căreia două acțiuni-cheie reprezintă o inițiativă legislativă menită să protejeze drepturile familiilor curcubeu și o actualizare a orientărilor din 2009 privind libera circulație până în 2022;
- 2. își exprimă profunda îngrijorare cu privire la discriminarea cu care se confruntă familiile curcubeu și copiii acestora în UE și cu privire la faptul că aceștia sunt privați

¹ „Obstacles to the Free Movement of Rainbow Families in the EU” („Obstacolele în calea liberei circulații a familiilor curcubeu în UE”), studiu comandat de Departamentul tematic pentru drepturile cetățenilor și afaceri constituționale al Parlamentului European, la solicitarea Comisiei pentru petiții, 2021. Obstacles to the Free Movement of Rainbow Families in the EU (europa.eu).

de drepturile lor pe motive de orientare sexuală, identitate de gen sau caracteristici sexuale ale părinților sau partenerilor; invită Comisia și statele membre să elimine această discriminare și obstacolele cu care se confruntă aceste persoane atunci când își exercită dreptul fundamental la liberă circulație în cadrul UE;

3. subliniază necesitatea de a depune eforturi în vederea exercitării depline a drepturilor fundamentale de către persoanele LGBTIQ în toate statele membre ale UE și reamintește că instituțiile UE și statele membre au, prin urmare, datoria de a le susține și proteja în conformitate cu tratatele și cu Carta, precum și cu dreptul internațional;
4. insistă asupra faptului că UE trebuie să adopte o abordare comună în ceea ce privește recunoașterea căsătoriilor și a parteneriatelor între persoane de același sex; invită statele membre să introducă în mod specific acte legislative relevante pentru a asigura respectarea deplină a dreptului la viața privată și de familie, fără discriminare, și la liberă circulație al tuturor familiilor, inclusiv măsuri de facilitare a recunoașterii genului legal al părinților transgen;
5. reamintește că dreptul UE prevalează asupra oricărui tip de drept național, inclusiv asupra dispozițiilor constituționale contradictorii, și că, prin urmare, statele membre nu pot invoca nicio interdicție constituțională privind căsătoria între persoane de același sex sau protecția constituțională a „moralei” sau a „ordinii publice” pentru a obstrucționa dreptul fundamental la libera circulație a persoanelor în cadrul UE, încălcând drepturile familiilor curcubeu care se mută pe teritoriul lor;
6. condamnă în termenii cei mai fermi faptul că propunerea de directivă a Consiliului cu privire la punerea în aplicare a principiului tratamentului egal al persoanelor indiferent de religie sau convingeri, handicap, vârstă sau orientare sexuală¹, lansată la 2 iulie 2008, nu a fost încă adoptată; solicită Consiliului să o aprobe; subliniază că acest blocaj transmite un mesaj greșit din partea instituțiilor UE, și anume că acestea ignoră și permit persistența discriminării grave care are loc în statele membre ale UE;
7. invită Comisia să se asigure că toate statele membre ale UE respectă continuitatea în drept în ceea ce privește legăturile de familie ale membrilor familiilor curcubeu care se mută pe teritoriul lor dintr-un alt stat membru, cel puțin în toate circumstanțele în care acest lucru este impus de Convenția europeană a drepturilor omului;
8. invită Comisia să propună o legislație care să oblige toate statele membre să recunoască, în sensul legislației naționale, adulții menționați într-un certificat de naștere eliberat într-un alt stat membru ca părinți legali ai copilului, indiferent de sexul legal sau de starea civilă a adulților, precum și căsătoriile sau parteneriatele înregistrate încheiate într-un alt stat membru, în toate situațiile în care soții sau partenerii înregistrați ar avea dreptul la un tratament egal în temeiul jurisprudenței CEDO; subliniază importanța recunoașterii certificatelor de naștere în toate statele membre, indiferent de sexul părinților, deoarece acest lucru ar garanta că copiii nu devin apatrizi atunci când se mută într-un alt stat membru;
9. sprijină angajamentul Comisiei de a propune o inițiativă legislativă cu scopul de a extinde lista „infrajeciunilor UE” la infracțiunile motivate de ură și de discursurile de incitare la ură, inclusiv atunci când vizează persoanele LGBTIQ, precum și propunerea

¹ COM(2008)0426.

privind recunoașterea reciprocă a calității de părinte și posibilele măsuri de sprijinire a recunoașterii reciproce a parteneriatului de același gen între statele membre; invită viitoarele președinții ale Consiliului să includă aceste chestiuni în ordinea lor de zi;

10. invită Comisia să ia măsuri concrete pentru a asigura libera circulație a tuturor familiilor, inclusiv a familiilor curcubeu, în conformitate cu hotărârea pronunțată în cauza *Coman & Hamilton*¹, care prevede că termenul „soț/soție”, astfel cum este utilizat în Directiva privind libera circulație, se aplică și partenerilor de același sex; solicită Comisiei să examineze dacă statele membre respectă hotărârea pronunțată în cauza *Coman & Hamilton* și să ia măsuri de executare în temeiul articolului 258 din TFUE împotriva celor care nu respectă hotărârea; invită Comisia să ia măsuri de executare împotriva României pentru nerespectarea în continuare a acestei hotărâri și pentru lipsa unei căi de atac care a forțat reclamantul să recurgă la CEDO pentru a obține reparații;
11. solicită Comisiei să includă în viitoarele sale orientări privind libera circulație o clarificare pentru a se asigura că Directiva 2000/78/CE este interpretată, în lumina hotărârilor CJUE în cauzele *Maruko*, *Römer* și *Hay* și a CEDO în cauza *Taddeucci & McCall*, ca obligând statele membre să interzică orice discriminare împotriva cuplurilor de același sex în ceea ce privește ocuparea forței de muncă, formarea profesională sau orice alt domeniu care intră în domeniul de aplicare material al directivei;
12. invită Comisia să prezinte o propunere de revizuire a articolului 2 alineatul (2) litera (b) din Directiva 2004/38/CE, în special pentru a elimina condiția „dacă, potrivit legislației statului membru gazdă, parteneriatele înregistrate sunt considerate drept echivalente căsătoriei”, pentru a respecta articolul 21 din Cartă;
13. invită Comisia ca, în viitoarele sale orientări privind libera circulație, pentru a asigura aplicarea corectă a legislației privind libera circulație, să îndemne statele membre să pună în aplicare în mod consecvent Directiva 2004/38/CE, fără discriminare între beneficiarii directivei, cum ar fi cuplurile de sex diferit și cele de același sex, să clarifice faptul că orice referire la un „partener”, un „părinte”, un „copil”, un „descendent direct” sau o „rudă directă pe linie ascendentă” ar trebui să includă familiile curcubeu, să se asigure că, atunci când își exercită drepturile de liberă circulație în UE, aceștia beneficiază, în temeiul legislației UE, de aceleași drepturi de reîntregire a familiei ca familiile fondate de cupluri de sex opus și să se asigure că evaluarea situației personale a cuplului efectuată de statele membre în scopul „facilitării” admiterii pe teritoriul lor a partenerului neînregistrat al cetățeanului Uniunii nu este discriminată pe motive de orientare sexuală;
14. solicită Comisiei să abordeze discriminarea cu care se confruntă comunitatea LGBTIQ din Polonia și Ungaria pentru a îndemna statele membre să aplice corect și să respecte legislația UE în această privință; invită Consiliul să reia discuțiile privind procedurile împotriva Poloniei și Ungariei în temeiul articolului 7 din TUE, inclusiv privind drepturile persoanelor LGBTIQ; reamintește poziția sa din 17 septembrie 2020 și invită Comisia să utilizeze pe deplin instrumentele de care dispune, pentru a aborda riscul clar de încălcare gravă de către Polonia și Ungaria a valorilor pe care se întemeiază Uniunea, în special procedurile accelerate de constatare a neîndeplinirii obligațiilor și cererile de măsuri provizorii în fața Curții de Justiție, precum și instrumentele bugetare; invită

¹ Hotărârea din 5 iunie 2018, *Coman*, C-673/16, EU:C:2018:385.

Comisia să informeze regulat Parlamentul și să îl implice îndeaproape în continuare;

15. încredințează Președintelui sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului, Comisiei, precum și guvernelor și parlamentelor statelor membre.